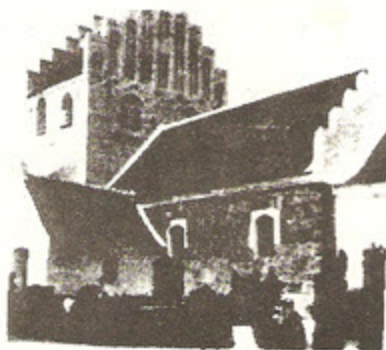
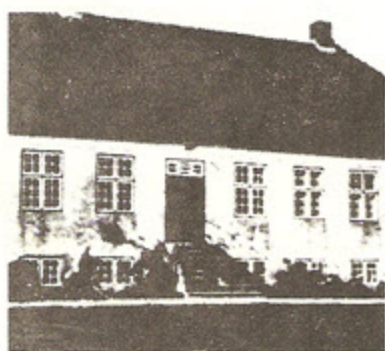
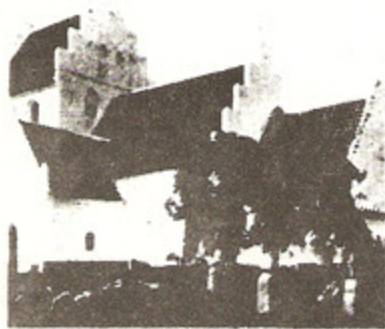

NYRELIGIØSITET

Selvom det måske nok for mange ikke udad til ser ud, som det hverken er ny eller gammel religiøsitet, der plager os på Østfyn i større målestok, så er det ikke desto mindre en kendsgerning, at tusinder af danskere studerer »ny-religiøse« bevægelser af enhver observans.

Man kan definere »ny-religionen« som religiøse bevægelser, »nye« i vor kultur, men som kommer især fra Indien. De kendteste er Yogaen (se artikel her i bladet) og TM, Transcendental Meditation, med de mange forskellige guruer som overhovede som er en afdeling heraf. En variation er den amerikanske scientologi-bevægelse, som endog kalder sig »kirke«.

I dette og flg. nr. belyses et par af disse bevægelser.

Først må siges, at vi skal respektere dem og acceptere dem, men det må samtidig understreges, at vi må forlange, at de spiller med åbne kort. Men da det netop er dét, de ikke gør, må man sige, at de er meget farlige. Den danske folkekirke hverken kan eller bør fornægte disse religioner. Vi er tvunget til at interessere os for - og studere disse religioner, hvis vi ikke vil lade os løbe over ende af dem.

Vi har ikke gjort tilstrækkeligt for at forklare, at kirken er et sted, hvor folk kan komme og få udtrykt deres religiøse behov.

Det er en af forklaringerne på, at mange unge søger at finde forståelse og sandhed i disse nye bevægelser, der i vid udstrækning ikke selv vil erkende, at der er tale om religioner.

P.W.

Domprovst Rudolph Arendt, Odense, skriver:

Hvad man fra folkekirkens side protesterer imod er, at disse bevægelser ikke udgiver sig for det, de er. Transcendental Meditation søger at

skjule, at den i virkeligheden er et stykke hinduistisk religion og giver sig i stedet ud for et stykke medicinsk behandling, som nogle interesserede blandt lægerne ligefrem ønsker at kunne ordinere på sygesikringens regning. Scientology fører sig frem som en form for kristendom ved at kalde sig kirke, hvilket jo er et navn på et kristent samfund. Det har man protesteret imod, fordi man ikke finder, at Scientology med rette kan betegnes som kristendom.

Skulle man drage en parallel til situationen i Indien f.eks., måtte man tænke sig, at den kristne mission derude gav sig ud for en form for hinduisme og forsøgte at infiltrere de indiske templer. I så fald ville der intet være at indvende imod, at man fra hinduistisk side protesterede.

Der er altså ikke tale om, at folkekirken søger at standse TM's eller Scientologys arbejde. Men folkekirkens præster og andre må vel have lov til at sige, at de ikke anser Scientology for kristendom, og til at påpege, at TM vitterligt er et stykke religion og derfor ikke hører hjemme under sundhedsvæsenet.

Problemet ligger derfor ikke i, at man ikke vil tolerere disse bevægelser arbejde, men i at disse bevægelser giver sig ud for noget andet end det, de er.

Hvad YOGA faktisk er!

Alt er aske

Yogaens livsholdning ydtrykkes således: »Asken er ild, asken er vand, asken er jord, alt er aske, æteren er aske, sindet, øjnene og de andre sanser er aske«. (Atharva Sira-s).

Med sådanne ord understreges det, at *alt er forfængelighed, foreløbighed, smerte, lidelse og død*. Og livet med dets lidelse og død fortsætter uendeligt i et evigt kredsløb (sjælevandringen), som intet menneske kan undslippe. Det evige liv er den uendelige og uovervindelige lidelse. De stadige genfødsler er det, som fylder fremtiden. Og går det fremad til lidt bedre liv eller nedad til dårligere liv, det er ikke sagen; for *alt liv er aske*.

De hinduistiske religioner i al deres forskellighed søger alle at finde ud af livets kredsløb. Man kan ikke kalde det dødsdrift, for det er også døden, man vil bort fra. Man må snarere tale om livsfrygt, for det er livet, der skræmmer hinduerne og med god grund, for livet på den indiske halvø er hårdt. Sygdomme af enhver slags, hungersnød på grund af tørke eller oversvømmelse, krig og undertrykkelse har gjort, at livet opleves som en uudholdelig række nederlag og lidelser. Det former menneskers religiøsitet. Det er først og fremmest *Shiva* og hans kvinde *Kali*, der træder frem som udtryk for denne smertefulde livserfaring.

Frygten for døden

De forskellige frelsessystemer på hindui-

stisk grund er forsøg på at slippe af med livet - og døden; men kan man ikke opnå fuld frigørelse for livet og døden, kan man i hvert fald reducere sine livsytringer. Yoga er udtryk for den holdning, at man kan reducere lidelsen og udsætte døden ved at *reducere eller standse de normale livsprocesser*.

En vigtig tekst inden for hathayogalitteraturen (Goraksa Shataka) udtrykker det således:

91. Så længe livskraften (prana) forbliver i kroppen, så længe går livet (jiva) ikke bort. Går den bort, er det døden. Derfor skal man blive ekspert i at holde prana tilbage.

92. Så længe prana holdes i kroppen (ved at holde vejret) så længe er bevidstheden (citta) fri for sygdom. Hvad grund er der til at frygte døden, så længe synet forbliver fikseret mellem øjenbrynene.

93. Derfor - på grund af frygten for døden - er Brahma (skaberguden) opsat på åndedrætskontrol (pranayama), og det samme er yogier og hellige personer. Derfor må man holde åndedrættet tilbage.

I denne tekst er motivet til yoga *frygten for døden*, og midlet til at undgå døden er tilbageholdelse af åndedrættet. Men tilsvarende gælder det om at holde andre livsfunktioner tilbage, standse og immobilisere dem. For at opnå dette anvender man *de forskellige hatha-yogiske teknikker*:

Hatha-yogiske teknikker

De *åndedrætsøvelser* (pranayama) man lærer, har ikke som mål, at man skal ånde bedre, men at man skal reducere eller helst standse åndedrættet, som den citerede tekst siger det.

På samme måde skal *kropsstillingerne* (asanas) tjene til at immobilisere hele kroppen. Den skal kunne stivne og blive helt ubevægelig og hård i faste positioner.

De *meditationsord* (mantras), man får udleveret, skal tjene til at immobilisere tanken og bevidstheden. De er oftest gudenavne og tilbedelsesformler samtidig.

De *symbolske kropsbevægelser* (mudras

og bandhas), man bliver indøvet i, går især ud på at lukke alle »kroppens ni porte«, så ingen ydre sansning trænger ind til sindet. Kroppen skal udsultes for ydre sansninger.

Når det sker, vil kroppen selv skabe *erstatningssansninger* af indre art: indre lys, indre lyde, indre lugt, indre lyst. Målet for yoga er altså ikke at forbedre livet for mennesker, men at skabe et andet, indre liv til erstatning for det liv, som man vil slippe af med. Et helt andet univers, en helt ny dimension venter på den mediterende, der er villig til at blive en discipel og følge guruens vej.

Alle disse teknikker læres på yogaskoler og aftenskoler landet rundt. De er ingenlunde neutrale teknikker, men er teknikker af voervindelse af både livet og døden, og de tjener *den højere yogas formål*.

Yoga for sundhed?

Mange praktiserende yoga-disciple vil indvende, at de er ligeglade med »det gamle sludder«, for de ved af egen erfaring, at de har haft godt af yoga. De er blevet sundere derved. Det skal man respektere, men forstå rigtigt.

En sammenligning kan klargøre dette. Der er faktisk mange unge mænd, der har haft godt af at være soldater. De er blevet trænet op, og de har fået en vis selvkontrol. Det ophæver imidlertid ikke den kendsgerning, at militæret har et helt andet formål, nemlig at lære mennesker at dræbe. Yogaens mål er på samme måde ikke identisk med de positive følgevirk-

ninger, man kan konstatere.

Faktisk sker der også det, at mange mediterende efter en periode med positive virkninger, oplever yderst alarmerende »skadevirkninger«. Vi kalder dem skadevirkninger, men det er faktisk de tilsigtede virkninger, der betyder, at man gradvis mister evnen til at leve et aktivt og udadvendt liv i kærlighed og afhængighed af andre. Man bliver gradvis isoleret inde i sig selv og kan ikke nå de andre. Man bliver iøvrigt ofte samtidig mere og mere hinduistisk af overbevisning, for yoga-praksis skaber også yoga-teori.

Man føres derhen, hvor man ikke vil

Hvis man begynder at drive yoga, fordi man ønsker at blive hindu, så er det naturligvis i orden, for Danmark har religionsfrihed, og folk må dyrke deres religion efter egen overbevisning. Problemet er imidlertid, at langt de fleste gennem yogaen føres derhen, hvor de ikke vil. De bliver mennesker med andre normer, de bliver hinduiserede, og det var slet ikke deres hensigt. De gik i gang med yoga, fordi de fik yoga tilbudt som *livskunst*, mens yoga faktisk er døds Kunst, der oprindeligt opstod for at hjælpe ældre indiske mænd til at klare de sidste anskelige livsår og acceptere døden på en sådan måde, at de slap af med dødsfrygten.

Hvis man agter at »grunde sig til gud«, og hvis man faktisk vil slippe af med det almindelige menneskeliv sammen med andre mennesker, så er yoga vejen, som man må anbefale. Hvis man gradvis vil af

med sin kristne tro og dens kærlighed til andre mennesker og til livet, så er yoga det eneste rigtige.

Men de fleste kommer intetanende ind i yogaen, bl.a. fordi også mange kristne forsvare yogaen og benægter dens faktiske realiteter. Det er derfor nødvendigt at bringe kendsgerningerne om yoga frem, ikke for at berøve yogalærerne deres levebrød og guruerne deres disciple, men for at der skal være en vis vejledning for dem, der ikke selv kan overskue situationen.

For dem, der mener, at de har behov for at meditere, kan man pege på den kristne meditation som en løsning. Den er diametralt modsat yogaen. Den kristne meditation vil ikke gøre os til guder og fri os for livet og døden, men føre os til den Gud, der gennem *opstandelsen* har forløst os fra det dilemma, som yogaen selv er udtryk for.

Hvad YOGA faktisk er! er skrevet af docent dr. theol. Johannes Aagaard, Det teologiske fakultet, Århus Universitet, 8000 Århus C.

Fra vor lokale historie...

Ved en veltilrettelagt udflugt af *Lokalhistorisk forening* havde Skellerup kirke besøg af omkring 100 mennesker en pragtfuld sommeraften. Vi så på kirkebygningen og dens inventar.

Om den ædle giver af kirkens 2 lysekroner, viceadmiral Seneca von Hagedorn, skriver sognepræst Mau i sine optegnelser

fra Skiellerup præstegaard o. 1855:

p. Seneca Hagedorn, Viceadmiral, købte Hindema af Giedde 21 Juni 1726, eiede Krumstrup Jerstrup; en vellystig Særling. Engang fik han Befaling at fremstille sig for en kgl. Prinds i Nyborg, og mødte i Slobrok og Tøfler. En stor Sviregast og Spiller, - en Aften tabte han Jerstrup i Spil. Hans Kone Elisabeth Birgitte Rant-

zow skilte sig ved ham. Blev tilsidst yderlig fattig. D. 1749. Hans eneste Datter var gift med en Tønder i Norge. Han skal have ført Kommandoen paa Gaarden som forhen til Orlogs, havde en Stentorstemme og brugte den, saa den kunde høres langt borte, mens han selv gik omkring og drev paa, at Arbeidet blev udført med Raskhed, der var hos ham en stor Anbefaling. Hvor hans Undergivne kom, skulde det kiendes, at det var Admiralens

Bønder. Hvo der tog Prygl og ei deelte uigien, fik med ham at bestille. De maatte lukke Ledene op, hvør de kom frem, men kiøre dem i Stykker, hvis man ei lukkede op for dem; de maatte ei lade sig kujoner af Nogen eller træde tilbage for nogen Opfordring til Strid. Derfor blev de i lang Tiid efter kaldte de Hindema Djævl som Enhver vogtede sig for at komme for nær. Det varede længe, inden dette Rye og vilde Væsen tabte sig.

At kunne sammen

En folkelig kultur lever af, at der er noget, der interesserer os allesammen, og at vi har et sprog, der er på retur. Vi deler os mere og mere op i grupper med hver vores særinteresser, og vi kommer til at tale et sprog, der kun er for de indforståede. Der bliver stadig færre ting, vi uden videre kan sammen, uden at vi først er gået igennem en sorteringsproces. Hvad findes der i grunden, som kan være af interesse for hele folket, og som hele folket kan tale med om? Hvor kan vi være samlet uden sortering?

Når det er kommet så vidt, skyldes det blandt andet, at vort samfund på mange måder er bygget på devisen »del og hersk«. Samfund betyder ganske vist fællesskab, men den måde vi har indrettet os på fører

snarere til opsplitlelse end til fællesskab. Vi gøres til individer og privatpersoner, hvis meninger og holdninger er lige gyldige for helheden. Livet bliver privat. Medmenensket bliver konkurrent.

Og som et led i denne proces har man også skippet det, man tidligere kaldte »almindelig dannelse«, d.v.s. en dannelse, vi var fælles om. Nu skal kundskaberne være nyttige, d.v.s. erhvervsorienterede. Opsplitlelse begynder tidligt, og der bliver mindre og mindre, vi kan sammen. Som f.eks. syns vi ikke sammen. Vi kan kan ganske enkelt ikke syns om samme sange eller salmer. Udvalget af mulige salmer til begravelser svinder ind.

Som lidt lapperi på denne triste situation, vil vi prøve at bekendtgøre salmenumre til familie gudstjenesterne her i bladet, så familien, skolen o.s.v. kan bruge salmerne i deres sammenhænge inde i gudstjenesten. Så kan vi lidt bedre sammen!

Salmer til familie gudstjenesten

søndag den 24. oktober 1982:

679 Dybt hælder året, 11 Nu takker a Gud, 329 Ungdommens frelser, 599 Må jeg om du vil nogen tid (mel. Jeg ved evigt himmerig) og 675 Du gav mig Herre en lod af din jord.

- Hva' er det i vejen med din far og mor?
- Ikke noget. Det nummer laver de altid, når jeg spørger, om de ikke vil med i kirke på søndag.

Konfirmander i Ellinge:

Berit Vibeke Dyrehauge
Claus Hansen
René Bo Hansen

Lissi Kirk Henriksen
Birgitta Larsen
Tina Inga Nielsen

Jesper Ottosen
Gitte Merete Pedersen
Claus Rose Thomsen

Charlotte Trolle.

Konfirmander i Skellerup:

Bo Eilert Andersen
Tommy Christensen
Jesper Michael Hansen
Kenneth Weile Hansen
Steen Hartvig Hansen
Ulrik Hansen
Winnie Carina Hansen
Aksel Jørgensen
Brian Busk Nielsen
Ole Ørbech Nielsen
Mai-Britt Mandrup Rasmussen
Svend Rose Rasmussen.

Skellerup - Saaderup - Ellinge foredragsforening

Her i bladet vil vi også gerne slå til lyd for ovennævnte ærværdige gamle forening. Den lever i bedste velgående med ca. 100 faste medlemmer og god tilslutning til de 4 foredragsaftener i okt./nov. og feb./marts.

Men som med alt det gode gamle kan også denne forening kun bestå i kraft af nye generationer, som ta'r over og gi'r deres ideer til den.

Hvad er så foreningen? Det er sammenkomst (fra før »Komme-hinanden-ved-ideen«) med nogle mennesker, der har oplevet noget, eller som har gjort sig tanker om ting, der optager os i tiden, eller det kan være fællesskab om noget historisk-/musikalsk. (Emner, du iøvrigt som medlem kan være med til at bestemme.) Endelig gør foreningen brug af vore 2 forsamlingshuse og støtter dermed begrundelsen for ikke at kunne undvære dem.

Tirsdag den 12. oktober vil dyrlæge *Jens Winther Hansen* og frue fortælle og vise lysbilleder fra deres ophold i Afrika som Danida-udsendinge. Samme aften er der generalforsamling for alle, der har købt medlemskort a 10,- kr. Det bliver i *Skellerup Forsamlingshus kl. 19.30.*

HØSTGUDSTJENESTER:

Etter torhåbentlig veloverstået høst feirer vi dette i kirken i

Skellerup søndag den 12. september kl. 9.00 og i

Ellinge søndag den 12. september kl. 10.15.

Der vil ved gudstjenesterne blive bedt om en gave til Folkekirkens Nødhjælp.

NB! **Nyborg Korforening** vil medvirke ved begge gudstjenester, sikkert på samme fortræffelige måde som sidst. Program uddeles ved kirkerne.

KIRKEBIL:

Der sørges for *gratis* transport til alle, der måtte ønske det. Man behøver blot at ringe til Ullerslev Taxi, tlf. 35 21 55 eller præstegården tlf. 35 11 18.

Sygehusbesøg

Da sygehusene ikke mere giver præsterne besked om indlæggelser, vil jeg gerne bede familie og venner oplyse mig om, når nogle fra sognene er indlagt og ønsker mit besøg.

På kirkebesøg

for de 4-12 årige

Vi vil gerne invitere vore børn i begge sogne - Skellerup-Ellinge - til at besøge vore kirker. Vi begynder i Skellerup kirke, og viser der sig interesse for det, besøges vi næste gang Ellinge kirke.

Formålet er at lære kirken at kende, at lære nogle salmer og høre bibelske historier, beretninger som professor Brøndsted kaldte »uudtømmelige«...

Bagefter er der saftvand og et eller andet til i præstegården.

Velkommen til præstegården:

Lørdag den 2. oktober kl. 10-11.

I & P. W.

FAMILIEGUDSTJENESTE:

Skellerup kirke søndag den 24. oktober kl. 14.00. Ellinge kirke søndag den 24. oktober kl. 10.15 (se omst.). Vi håber, at der igen vil komme mange børn med forældre, for kun derved bliver det festligt! Vore nye konfirmander med forældre vil naturligvis også være velkomne!

Vore nye konfirmander

begynder tirsdag den 21. september kl. 13.00 i præstegården.

HUSK: Dåbsattesten skal medbringes.

Vel mødt.

Ældresammenkomst:

Alle ældre, pensionister og enlige er hjertelig velkomne i præstegården *Fredag den 24. september kl. 15.00.*

Ring hertil, tlf. 35 11 18, der vil da af menighedsrådet blive sørget for transport frem og tilbage. Der serveres kaffe til medbragt brød.

Hjertelig velkommen alle.

P. W.

GUDSTJENESTER

5. september - 13. søndag efter trinitatis:
Skellerup (jens B. Olsen, Rønninge) 14.00
Ellinge ingen
12. september - 14. søndag efter trinitatis:
Skellerup, Høstgudstjeneste,
Nyborg Korforening 9.00
Ellinge, Høstgudstjeneste,
Nyborg Korforening 10.15
19. september - 15. søndag efter trinitatis:
Skellerup 10.15
Ellinge 9.00
26. september - 16. søndag efter trinitatis:
Skellerup ingen
Ellinge (Jens B. Olsen, Rønninge) 19.30
3. oktober - 17. søndag efter trinitatis:
Skellerup 10.15
Ellinge 9.00
10. oktober - 18. søndag efter trinitatis:
Skellerup ingen
Ellinge 10.15
17. oktober - 19. søndag efter trinitatis:
Skellerup 10.15
Ellinge 9.00
24. oktober - 20. søndag efter trinitatis:
Skellerup, Familiegudstjeneste 14.00
Ellinge, Familiegudstjeneste 10.15
31. oktober - 21. søndag efter trinitatis:
Skellerup (Jens B. Olsen, Rønninge) 10.15
Ellinge 9.00

Præstens træffetid:

Jeg er som regel hjemme mellem kl. 12 og 13 (dog ikke mandag) samt torsdag mellem kl. 17 og 18. Man er velkommen i præstegården, men det er sikrest at ringe i forvejen. Tlf. 35 11 18.

Ferie

Jeg holder ferie fra tirsdag den 31.8. til tirsdag den 7.9.

Poul Jonsen Willer.

Sognepræst:

Poul Jonsen Willer,
Skellerup Præstegård,
5540 Ullerslev.
Telefon: 35 11 18

Fødsel og dødsfald

i sognene skal snarest muligt meddeles til sognepræsten. Dette gælder også for dem, der ikke er medlemmer af folkekirken.

Aftale om dåb, bryllup og begravelse sker ved henvendelse til sognepræsten. Ved begravelse skal kirkeværgen altid underrettes.

Skellerup kirke:

Formand Frans Rasmussen,
Mæholm 12, tlf. 35 17 00.

Kasserer og kirkeværge:
Anders Jensen, Højbjergvej 14B,
tlf. 35 11 87.

Organist Karen Jensen,
Såderup, tlf. 35 11 57.

Kirkesanger Niels Jørgensen,
Sulkendrupvej 17, tlf. 31 04 66.

Graver Olaf Rasmussen,
Rosilde, tlf. 31 09 85.

Ellinge kirke:

Formand Tage Kildegaard,
Bønderskov 4, tlf. 98 11 05.

Kasserer og kirkeværge
Agnete Talbro, Ferritslevvej 102,
tlf. 98 10 59.

Organist og kirkesanger
- se Skellerup kirke.

Graver Børge Sørensen,
Krogdyden 23, tlf. 35 11 78.